

Beste Michiel en Gatsche,

Vannit Coudewater schreef ik U verleden Zaterdag een briefje. Het was mijn bedoeling geweest, met Zr. Maria samen een briefje te schrijven. Zij was het ook wel met mijn briefje eens en lette aandachtig op mijn schrijven, maar ik kon er haar niet toe brengen, er zelve iets bij te zetten of ook maar te onderteekenen. Zij bleef weigeren, hoezeer ik aanhield. Haar toestand is nog ongeveer dezelfde als de vorige maand. Ook de dokter ziet weinig vooruitgang. Rector en Zusters zien haar toestand ook niet zoo heel gunstig. Ik heb met den dokter nog al geruimen tijd gesproken. Hij vroeg mij ook naar mijn indruk en was het in zoverre met mij eens, dat de waanvoorstellingen haar niet meer zoo beheerschen en er onder dit opzicht beslist vooruitgang is. Hij meende echter, dat er een zekere vaagheid en onbeslistheid in haar voorstellingen is en een vermindering van verstandelijke vermogens. Nu was mijn opinie daaromtrent iets gunstiger dan die van den dokter, doch zeker is wel, dat zij in vrij hooge mate niet weet, wat zij doen zal, bang is, dat alwat zij doet, haar toestand verergert en zoo in niets-doen haar tijd doorbrengt. Dit laat zich altijd eenigszins ongunstig aanzien. Het doet altijd vreezen, dat zij geleidelijk heel haar wijsbeschnikking gaat verliezen en in suffe berusting en werkelooze onverschilligheid alles maar aanziet. Het kan echter ook gunstiger verloop. De berusting in het onvermijdelijke werkt op naar verwarde verbeelding kalmeerend en dat was iets, dat noodzakelijk was. Als de goede voorstellingen wat in kracht winnen, wil het nog al een enkelen keer dat de patient weer verstandig en rustig gaat redeneeren, kalm de zaken opneemt en wacht, tot het beter wordt. Nu is er bij Zr. Maria naar mijn meening nog al kans voor het laatste, omdat zij werkelijk blijkt geeft, dat in haar de goede voorstellingen aan kracht winnen. Wel is ze nog veel te willoos en te onbeslist, maar er komen ten mijnen opzichte toch teikens gezonder wenschen tot uiting. Zij wil die wenschen niet uiten, maar doet het ongemerkt. Zij heeft heel gaarne, dat er een bekende komt, vooral Michiel zou ze gaarne zien. Zij heeft al uitgerekend, hoe dikwijls U in Ammerzoden zijt geweest, maar zij vreest, dat U in Coudewater wel niet zult willen komen. Ook heeft ze graag, dat U of ik wat sturen, „Een lekker hapje heb ik wel graag”, maar ze durft er niet om vragen. Zij begint zich ook te verwelen, wat heel gemakkelijk kan brengen tot iets doen. Naar mijn meening verkeert zij in een overgangstijd, de crisis is wel

voorbij.

Ze staat nu zoo'n beetje aan een tweesprong. In de eerste paar maanden wijst zich wellicht uit, in welke richting naar ziekte zal verloopen. Laten we hopen en ik heb daar werkelijk nog gegronde hoop op, dat het zich ten goede keert. Ik wil U niet vernemen, dat ik gunstiger oordeel dan eigenlijk de dokter, de Rector en de Zusters doen, maar zeg U ronduit hoe mij de zaken toeschijnen. Krankzinnigheid is een zeer moeilijk te beoordeelen ziekte en ook de doktoren blijven gereserveerd in hun meening. Afwachten is de boodschap en bidden tot Onzen Lieven Heer.

Het verheugt me bijzonder, dat het zoo voorspoedig gaat met de verkoop van de Burgwerder plaats. Ik ben nieuwsgierig naar den uitslag, maar het staat er niet slecht voor. Wellicht kruist mijn brief met een bericht daarover. Ik dank Michiel nog voor de mededeeling. Ik had er al eer op geantwoord, als ik er tijd voor gevonden had. Die ontbreekt me maar te veel. Niet dat ik me overwerk, daar zorg ik wel voor. Ik ga op tijd naar de recreatie en laat me door de zaken niet drijven, wilde echter wel eens eerder kunnen afdoen, wat op antwoord of afdoening wacht. Ge moet dus een beetje geduld met me hebben, als ik eens een beetje uitstel met schrijven. Het gaat me best. Donderdag ben ik in Cuyk geweest, maar dat kunt Ge zien in mijn lijfblad.

Het is tijd, om naar bed te gaan en dus tot een volgenden keer.

Het voornaamste weet Ge nu weer. Ik heb op 21 Jan. weer wat fruit naar Coude-water gestuurd. Over verkoop van Burgwerder plaats is natuurlijk niet gerept. Vader en Moeder schrijf ik vandaag of morgen of liever morgen, want nu zoek ik zachtjes een plaatsje onder de wol.

Dag Jan, Dag Michiel en Gatsche, het beste en Gods zegen op de dingen van den dag.

in Chr. uw

P. Titus